

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Szrodę dnia 8 Marca v. s. 1822 roku.

WIADOMOSCI KRAJOWE

Gazeta senacka z dnia 25 lutego ogłosiła Naywyższy Ukaz J. C. M. do Rządzącego Senatu w brzmieniu następującem:

Dnia 2 stycznia. Z przyczyny zebrania się spraw w sądach moskiewskich niższej instancyi, pragnąc podać sposobność rychlejszego ich osądzenia, Rozkazujemy ustanowić w Moskwie osobny Sąd czasowy, na osnowie następującej:

1) Sąd ten ma się nazywać, czasowym sądem moskiewskim pierwszej instancyi.

2) Obowiązkiem tego sądu będzie, rozpatrzyć i osądzić, w przeciągu trzech lat, wszystkie nieukonieczone sporne i wexlowe sprawy 2go, 3go i 4go departamentu moskiewskiego magistratu, 2go departamentu sądu powiatowego, oraz 2go i 3go departamentu sądu nadwornego, wyłączać tylko te sprawy, które pozostaną nieosądzonymi, jedynie dla niestawienia się stron rozprawiających się i dla niewyścia terminów publikacyi.

3) Te ostatnie sprawy, obowiązane będą rozstrząsać, jak nayrychley same pominione departamentu magistratu i sądów, oprócz 4go departamentu magistratu, który, po ustanowieniu sądu czasowego, zupełnie skassować.

4) Urzędnicy do sądu czasowego przeznaczają się, i summa na pensyę dla nich, również na służących w kancelaryi i wydatki kancelaryi, oznacza się podług załączonego tu etatu.

Rządzący Senat, około przywiedzenia tego do należytego wykonania, nie zaniecha zależących od siebie zrobić rozporządzeń.

Podług załączonego etatu, w sądzie tym: od Korony sędzia 1 r. 1000, assesorów 2ch po 750 r., 2ch assesorów z wyboru ślachty po rub. 600, 2ch assesorów z wyboru kupców po r. 600, sekretarzów 5 po 500 rubli, na służących w kancelaryi i jey wydatki 9500 r.; cały etat 12 osób 17,000 rubli.

Uwaga. Wydatek na Sąd czasowy ma się składać z następujących źródeł: a) Na pensyę sędziego i dwóch assesorów koronnych 2500 rubli wypłacać ze skarbu państwa, i b) Na pensyę dalszych urzędników i na utrzymanie kancelaryi: 1) obrócić 2500 rubli wydatkowane teraz corocznie z dochodów miejskich na 4ty departament magistratu, który znosi się z ustanowieniem sądu czasowego; i 2) dalszą summę 12 t. rub. pobierać z summ na ziemskie powinności wnoszonych, których do nowego trzechlecia konieczne powinna być pozostałość.

Na tym etacie własną Jego Cesarskiej Mości ręką dnia 2 stycznia 1822 roku, napisano tak:

Ma być podług tego

ALEXANDER.

Dnia 9 stycznia Assesor kollegialny Piotr Keppen, tłumacz w wydziale pocztowym, podług podania Rządzącego Senatu, na własną prośbę dla choroby, uwalnia się ze służby, zupełnie, a w nagrodę chwalebnej jey sprawowania, na mocy Ukazu d. 18 lut. 1762 r. mianowany radcą dworu.

Tęże daty. Otrzymali z Naymilościwszego

rozkażu pensyę dożywotnie: należący do kancelaryi mierniczey, wyżsi jeometrowie: radca tytularny Iwanow po 540 rubli; radca tytularny Paszarin, sekretarz sądu ziemskiego epifańskiego w gubernii tulskiej po 200 r.; radca tytularny Jedwin, sędzia powiatowy chalmogorski w gubernii archangielskiej po 150 rub; Ichnatników gtey klasy częściowy inspektor w Sumach po 120 rub.; Seredin sekretarz kollegialny archiwista powiatowego sądu iziumskiego po 90 r. na rok.

Dnia 19 stycz. Radca dworu Łagodin, sztablekarz kwarantanny odeskiej, na osnowie ustawy o kwarantannach r. 1800, otrzymał z naymilościwszego rozkażu pensyę dożywotnią r. 800, z zachowaniem takieyże płacy roczney, dopóki w obowiązku zostawać będzie.

Tęże daty. Radca tytularny Awerkjew, zostający w 8ym departamencie Rządzącego Senatu i radca tytularny Enosow, sekretarz w sądzie kryminalnym gubernii pskowskiej, otrzymali pensyę dożywotniey, pierwszy po 175 r., a drugi po 350 rubli.

Dnia 30 stycz. Praworadzca departamentu ministeryum sprawiedliwości, rzeczywisty radca stanu, Iliński, przy uwolnieniu na własną prośbę, dla słabości zdrowia, od tego obowiązku, zostawiony, jak by dawniey, redaktorem w komisyi układania prawa, w nagrodę 50letniey służby chwalebney, otrzymał pensyę dożywotniey, z mieysca praworadcy po 5000 r. na rok.

W ukazie naywyższym J. C. M. do moskiewskiego wojennego Jenerał Gubernatora, pod dniem 22 grudnia wyrażono:

Z przedstawienia waszego o trudnościach, zachodzących w osadzeniu mieysc zależących w stolicy moskiewskiej, od wyboru obywateli, dostrzegłem, iż trudności te szczególniey ztąd pochodzą, że znaczniejsi z obywateli miasta, unikając wyboru do takich obowiązków, które połączone są z pracą i odpowiedzialnością, i korzystając z ustawy d. 26 marca 1808 roku, podług której nie wybierają się teraz do obowiązków miejskich wybrani na starostów cerkiewnych, starają się być umieszczonymi w ostatnim tym stopniu, i w nim pozostać.

Uznając z jedney strony, iż dla znaczney liczby cerkwi w Moskwie, bardzo znaczna liczba obywateli miasta może się do tego stanu udawać z drugiey, że on z natury swey nie jest takim, iżby dla nieograniczenia połączonych z nim obowiązków; nie mógł być połączonym z pełnieniem i innego jakiegokolwiek obowiązku obywatelskiego; i że, jak przedstawujecie, niektórzy z obywateli miasta, gorliwi o dobro publiczne, przyjmują na siebie dobrowolnie tę podwóyną posługę: dla uprzątnienia pominionych trudności, i dopóki nie zostaną ułożone ogólne względem wyborów obywatelskich prawidła, uznałem za potrzebną, zgodnie z przedstawieniem waszém, rozwiązać, iżby do wszystkich obowiązków miejskich w stolicy Moskwie, zarówno z innymi obywatelami, wybierani byli i starostowie cerkiewni, z zostawieniem dla nich tych wszystkich dystynkcyi, jakie są im zapewnione w 4tym i 5tym punkcie ustawy 1808 roku.

(z *Korr. Hamb.*) Madryt dnia 11 lutego, Kommissya, która d. 4 t. m. wyznaczoną została do roztrząśnienia zaszytych bezprawioń, w zdaniu sprawy oświadczyła między innymi: „Madryt jest teraz środkowym punktem fakcyonistów, chcących wzniecić rozruchy. Znajduje się tu nadzwyczajne mnóstwo obcych, którzy są sprawcami zamieszek. Do Madrytu zgromadzili się wszystkie włośczi i anarchiści, którzy chcą napadać i rabować. Policya madrycka powinna być znacznie wzmocniona.“

Między emigrantami neapolitańskimi, którzy wyplynie z *Alikantu* do Grecyi, ma się znajdować i kanonik *Menichini*.

Nadzwyczajne stany Kortezy rozeydą się d. 14 t. m., nieskończywszy ważnych obrad względem okoliczności Ameryki południowej. Podczas ostatnich rozpraw w tej rzezy, doradzał *Toreno* z innymi deputowanymi: aby traktat zawarty w *Cordova*, który podpisali *Donoju* i *Iturbide* uznany był za nieważny i niebyły, i żeby rząd wydał do dworów europejskich manifest, oświadczając, że Hiszpania nie zrzeka się bynajmniej praw swoich do prowincyi amerykańsko-południowych. Propozycje te nie miały żadnego skutku.

(z *Gaz. berl.*) W *Burgos* d. 8 t. m. znaleziono wiele kartek poprzybijanych następującej treści: „Waleczni Kastyljanie! Ślachetni obrońcy publiczney wolności! Odebraliśmy wiadomość, że Król chce opuścić Madryt. Niepotrzeba wam przypominać, że wśród takich okoliczności potrzeba mieć najwyższą bacność na wszystkich podróżnych i przytrzymać tych, którzyby się podejrzanymi zdawali.“ Sledzą z wielką usilnością sprawców tego ogłoszenia.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

(z *Kur Warsz.*) W ostatnim numerze *Izdy Polskiej* jest następujący użyteczny artykuł. **Poprawa mąki do chleba.** Węglan magnezji poprawia mąkę do chleba w ilości 20 do 40 gran na jeden funt przymieszany. Bochenki z takim dodatkiem dobrze w piecu wyrastają; po wypieczaniu chleb jest lekki i pulchny, ma dobry smak i przez długi czas dobrze się utrzymuje. Świeża mąka w podleyszym gatunku potrzebuje gran czterdzieści, lepsza mniej. Zawsze atoli mąka z magnezją jak najdosłateczniej przed rozpoczęciem na ciasto, wymieszana być powinna. (przez P. Acum).

W Londynie wyszło pismo, już na francuzki język przełożone, dowodzące, iż Napoleon nie nie pisał o swoim życiu, owszem miał rzec: „tysiące znajdzie się autorów opisujących moje czyny, ja nie mam potrzeby pisać o sobie.“ Gdy mu gubernator *Lowe* na wyspie s. *Heleny* oświadczył, iż rząd angielski zamysła umniejszyć wydatków na kosztowne utrzymanie więźnia, odpowiedział były Cesarz: „Oto widzisz teraz żołnierzy angielskich chleb pozywających, gdy mi odmówicie pokarmu, ci wojownicy podzielą się ze mną swą żywnością, a ta bardziej smakować mi będzie, nad wszelkie łaskotki przysyłane z Londynu.“

Drugi numer *Warszawianina* wyszedł dnia 9 i odtąd regularnie co sobota wychodzić będzie.

W Drukarni *Zawadzkiego i Weckiego* ukończonym zostało i znajduje się w Księgarni tychże do sprzedania dzieło: *Wykład Ekonomii polityczney czyli proste wytłuszczenie jak się tworzą, rozdzielają i spożywają bogactwa*, czwarte wydanie poprawione, pomnożone, do którego dołączona treść zasad głównych Ekonomii polityczney przez *Jana Baptystę Say*, tłómaczenie z francuzkiego przez *Da-*

mazego Dzierożyńskiego M. S. N. J. 8 majori 2 tomy zł. 50. Cztery edycje tego bardzo ważnego dzieła coraz poprawniejsze, w przeciągu lat niewiele we Francyi wyczerpane, dowodzą nie mylney jego zalety, z nieporównaną prostotą i gruntownością rozumowania wyłożone zasady ekonomii polityczney, najciekawszymi historycznymi i statystycznymi objaśnieniami przykładami, do każdego pojęcia łatwymi; z dodatkiem słownika stanowczych zasad i wniosków, czynią to dzieło dla obywateli i urzędników pod względem administracyi publiczney i prywatney wielce użytecznym. Tłómaczenie polskie jest podług edycyi czwartej nad wszystkie inne wydania poprawniejszey i doskonalszey, dla której autor korzystał nie tylko z dzieł późniejszych w tym przedmiocie wyszłych szczególnie angielskich, ale nawet ze wszystkich krytyk i ostrzeżeń nad dawnymi edycjami czynionych. Jak dalece i tłumaczenie tego użytecznego dzieła odpowiedziało oczekiwaniu znawców i miłośników tej nauki, sami oni najdosłowniej ocenić potrafią.

(z *Kor. Warsz.*) Jedno z pism publicznych ogłosiło następujący firman wydany przed wyprawą Turków w celu zdobycia wyspy *Kandia* roku 1645, przez ówczasowego Wgo Sultana *Ibrahima* do *Bejów* i *Baszów*: „Sultan *Ibrahim*, syn najpotężniejszego Cesarza, jaki kiedy panował, kuzyn wszechmożnego *Boga*, Monarcha Turków w Grecyi, *Sarmacji*, *Damaszku*, *Frygii*, wielkim i małym *Egipte*, *Aleksandryi*, *Armenii* i *Arabii*, Król Królów całego świata mieszkający w świętej stolicy *Raju*, Pan całej *Azji*, *Afryki* i *Armenii* i większey części *Europy*, Xiążę *Jericho*, stróż grobu *Proroka*, *Boga* i dzieł jego; naywiększe światło świata od wschodu do zachodu, i t. d. *Sultan Amurat*, nieśmiertelney pamięci poprzednik nasz i kochany brat, oddawna już postanowił wydrzeć chrześcijanom małą wyspę *Matte*, i galery ich zniszczyć; lecz gdy miał to przywieść do skutku, zaskoczyła go śmierć i dokonania tego nam zastawiła. Chcemy więc zacząć teraz, ile ze galery chrześcijańskiej, nie pamiętając na gniew nasz, zabrały okręt, na którym się *Sultanka* *hasza Zafine* znajdowała z *Kislar*em *Ag*ą, poległym później w boju przeciwko niewiernym. Rozkazujemy i zalecamy wszystkim *Baszom* i *Bejom*, aby z okrętami swymi przybywali do nas do *Stambułu* dla złazczenia się z cesarską naszą flotą; chcemy bowiem, aby rok ten był postrachem nie tylko dla całego chrześcijaństwa, lecz nawet dla całego świata, i aby na wielką łobzę okrętów i galer naszych, słonce, księżyc i gwiazdy zadrzały; ryby ukryły się w głębi morza, zwierzęta ziemskie przelętkły się, drzewa w lasach wyrwane zostały z korzeniami dla okazania chrześcijaństwu przez tę ogromną potęgę, jaka jest zemsta nasza za utratę *Sultanki* naszej i *Ag*“

Towarzystwo wolne przyjaciół literatury rossiyskiej w *Petersburgu*, otrzymało od korespondenta swego *P. Berlińskiego* uwiadomienie, że w miesiącu wrześniu r. 1821, w bliskości *Czernihowa*, kobieta pewna znalazła w ogrodzie medal złoty, znaczney wielkości, z uszkami, zapewne dla noszenia na szyi przyrobionemi. Razem przysłał *P. Berliński* swoje uwagi: do jakiego czasu medal ten należeć może. Towarzystwo, dowiedziawszy się, że niektóre osoby znakomitsze w *Petersburgu*, otrzymały wyciski tegoż medalu, ciekawość wzbudzającego, uwagi *P. Berlińskiego*, przez *P. Gnidicza*, pomocnika prezydenta, przesyłało pewnym miłośnikom i znawcy starożytności, prosząc, ażeby wyciski te, porównawszy z uwagami *P. Berlińskiego*, zdanie swoje przydać raczyli. (z *Dzień. Wileń.*)

TEATR WILENSKI.

W następujący czwartek dnia 9 marca dana będzie wcale nowa Komedia Opera we 2 aktach ostatniego dzieła Aug. Kotzebue dokonzonego przez P. Lebrune pod tytułem *Pieprzek Kancelista*, czyli *Ner 777 Loteryi klasycznej*, poprzedzi Komedia z Francuzkiego pod tytułem *Utraciuszek*: Towarzystwo aktorów tutejszych przeznaczyło tę reprezentacyą na dochód JP. Mileskiego.

Licytacya.

Podaje się do powszechney wiadomości, iż w skutek zalecenia JW. Grodzieńskiego Cywilnego Gubernatora, odbywać się będą, na wymurowanie w miastach Słonie i Pruzanie, Hauptwachtow z plac formami, targi, jako to w pierwszych dwóch terminach 15 i 25 marca w tamiecznych Ziemsko-Powiatowych Sądach; a ostatczny 15 apryla teraznie. tego roku w Grodzieńskiej Skarbowey Izbie. Życzące zatem osoby przyjąć na siebie obowiązek wymurowania takowych budowli, zechcą stawić się z odpowiednimi trzeciej części wypadającej po Smetach rubli srebrnych 5946 kopiejek 52½ summie kaucyami. Dopełnienie wymurowania rzezonnych budowli tym polecione będzie, którzy za zmniejszeniem wypadającej po Smetach summy, takowy obowiązek przyjąć na siebie zgłoszą się. Protokolista Radca Tytularny J. Dobrzylewski.

1. Gdy na przeznaczony w dniu 10 lutego r. s. ostatni termin licytacyi do wzięcia jeziora Bobrowickiego w arędę nikt nieprzybył, przeto Izba Skarbowa Litewsko Grodzieńska ogłasza niniejszem nowa terminą: pierwszy dnia 10 drugi 15 i trzeci ostatczny 25 czerwca terazniejszego 1822 roku; w których terminach wszyscy życzący wziąć to jezioro w dwónastoletnią dzierżawę, raczą sami lub przez plenipotentów zgłosić się do tejże Izby Skarbowey, z odpowiedniemi kaucyami.

Jezioro Bobrowickie w powiecie Słonimskim położone i przynosiące według lustracyi rocznego dochodu rubli sr. 75 kwestyonowane było dotąd przez posiadającego Tytularnego Sowieтника Marcinkiewicz, lecz dopiero skutkiem Ukazu Rządzącego Senatu z dnia 30 stycznia r. t. z N. 1805 nadstanętego, przez zatwierdzenie linii demarkacyjney 1792 roku między Mińską a Grodzieńską Guberniją, przyznane jest aktualną skarbową własnością i bez żadney od nikogo przeszkody posiadaniem być może. Działo się na Sessyi w mieście Gubernińskim Grodnia dnia 3 marca 1822 roku.

Radzca Izby Skarbowey Antoni Symonolewicz.
Sekretarz wydziałowy Dolinski.

Doniesienie.

1. Gdy pod czas tutejszey mojej praktyki, wielu się o szczęśliwym skutku wstawianych przezemnie zębów mineralnych, aż nadto przekonało, mam przeto honor obszerniey nieco o nich namienić, z dodaniem, że każdy, nawet nie lekarz, fałszowanie ich naydokładniey rozpoznaj, trzymając zęby takowe nad ogniem lub prosto nad świecą, przekona się, że staną się bielszemi jeżeli są mineralne, jeżeli zaś są kocienne, natychmiast szernieją, a w gębie podlegają zepsuciu się. Przeto zapobiegając tej nieprzyzwołości, sławny wynalazca Dubois wpadł na myśl szczęśliwą, zęby takowe z pewney kompozycyi przygotowywać, o użytku których gdy się doskonale przekonano, a cierpiący pomyslną ulgę odnoszą, przeto dziś od sławniejszych dentystów wszędzie są używanymi. Wdno dnia 7 marca 1822 roku.

Löffler aprobowany Dentysta w Krakowskim i w Cesarzkim Wileńskim Uniwersytecie, mieszkający na ulicy Zamkowej w domu Szwarcza pod N. 75.

Ostrzeżenie.

1. Nizey podpisany referując się do oświadczenia w roku 1820 septembra 10 dnia w aktach Grodzkich Wileńskich zapisanego, awizuje powszechność: iż summa zł. pol. 2000, obligiem moim

na rzecz zeszyłych z tego świata WW. JPP. W. Kola i Zofii z Tyszkiewiczów Juszkiewiczów Regentów b. Prenskiego powiatu w roku 1805 apryla 27 dnia wydanym, obięta, przez nadplacenie oney za życiem tychże Juszkiewiczów i przez poniesienie wydatków na potrzeby pozostałego z nich potomstwa, a mianowicie Michała syna, Anny córki, została już w zupełności z procentem zaspokoiona, przeto aby rzezonego obligu nikt nieośmielał się od potomstwa s. p. Mikołaja i Zofii Juszkiewiczów wlewkiem lub innym jakim sposobem nabywać, przez niniejszą awizacyą ostrzegam. 1822 r. marca 7 dnia Onufry Juszkiewicz Sąd Główny Wileń. 1go Depar. Regent.

1. Dekretem Magistratu Wileń. w r. 1822 febr. 21 dnia przysądzono nizey podpisanemu summe w ogóle r. s. 1567 kop. 55 i assygn. 130 na wszelkich funduszach Star. Judela i Pesi Matysach Straszunskich z zajęciem wszelkiego majątku do wybrania rzezoney summy wraz po uchybieniu terminu dnia 21 marca idącego roku, aby przeto nikt o takowy majątek Star. Matysow żadnych nieczynił umow i tranzaktow szczególniey w kamienicy ich w Wilnie N. 330 na ulicy Zmudzkiej oznaczoney, i żeby nizey podpisany żadnemu zamitrażeniu w czasie zyskiwania satysfakcyi rzezonemu wyrokowi nieulegał, niniejsze czyni ostrzeżenie. 1822 febr. 27 dnia.
Jankiel Josielowicz Jogiches.

Roku 1822 febr. 28 wolno zamieszczać do Kurjera Litewskiego Jan Buksza R. M. W.

Sądy Exdywizorskie.

1. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski skutkiem dekretu remissyinego Sądu Ziemskiego Ptu Wilkomierskiego w roku 1816 mca juli 6 dnia ferowanym w mieście Wilkomierzu na sessyach poobiednich zajmując się rozbiorem sprawy konkursowey massy funduszu WW. Michała i Józefaty z Butcharynow Lipskich Rotm. Ptu Wilkomierskiego po raz ostatni wszystkich wierzcicieli zawiadamia że dnia 22 marca roku teraz bieżącego bez żadnych dalszych okładow w namowę ku oczewistemu rozszadzeniu wezmie i na niestawających amisyą zapisze, ażeby więc kredytorowie i pretensorowie przed terminem wzięcia do namowy swę pretenzye do massy majątku uległej konkursowi, sami przez się lub umocowayych plenipotentow pod utratą swych należności jawili, Sąd Exdywizorski zastrzeżę. Dat 1821 mca marca 3 dnia.
Leopold Komorowski Sędzią Ziemski Wilkom. i Exdywizorski. Konstanty Zwolda Mejer Ziem. Wilkom. Sędzią Exdyw. Justyn Piotuch Grodzki Wilkom. Sędzią. Szczesny Stankiewicz Grodzki Wilkom Sąd Regent.

Oświadczenie.

1. Roku 1822 miesiąca marca 3 dnia. Oświadczenie imieniem W. JP. Jana Laskowicza Szambelana b. Dworu Polskiego, przeciwko WW. JPP. Antonowi Wincentemu Tytularnemu Sowieтниковi oycowi, wybywcy folwarkow Hermaniszek i Starsielszczyzny w Powiecie Oszmiańskim leżących, Ignacemu i Hipolitowi synom Święcickim. Wiktoryi z Baykowskich Zyzemskiej b. Sędzinie Grodz. Mińsk., Kazimierzowi Sadowskiemu Skarbnikowi Inflantskiemu z powodu obzałowanego Święcickiego, niesłuszną pretenzyą do załużającego roszcącym i dekreta uzyskującym, a mianowicie oto: iż obzałowany Wincenty Święcicki, wybywca rzezonych folwarkow, ukrywszy wszelkie swoje działania, z zeszył swą żoną Kasyldą Zyzemską, i jej matką a swoją teścią Wiktoryą Zyzemską Sędziną, niepodawszy załużającemu tabelli swych kredytorów i pretensorów, nieopłaciwszy zdawia załużających podatkow Skarbowych, zatrzymawszy u siebie aż dotąd, wszelkie dokumenta juris haereditatis possessionis, a nadewszystko graniczne, które w przeciagu trzech miesięcy, prawem wieczystym załużającemu oddać obowiązwał się, przez co naraził załużającego, na znaczne straty i expensa procederowe w różnych subselliach, jakoto w Sądach Granicznych i Nizszych Ziemsk. Oszmiań-

skiego i Wileńsk. powiatów, a mianowicie w Ziemi i Grodzie Oszmiań. zawsze mając się nie-
stannie i ultymarnie będąc zkonfiskowanym, za
obligiem sobie wydanym, uprzednio zmanifesto-
wanym, i przez Gazety Kuryera Litewskiego trzy-
krotnie opublikowanym, nielegalnie w roku idą-
cym pozwał się zażalającego do Grodu Powiatu Za-
wileńskiego, pomimo konstytucyą roku 1766, któ-
ra pozwała tylko Grodom sędzić sprawy za obli-
gami między żyjącymi osobami, i te któreby taxy
dóbr za sobą niepociągaly. Z jakiego powodu za-
żalający zmuszony został oświadczyć taxę exdywi-
zyą rzeczonych folwarków Hermaniszek i Staro-
sielszczyzny w powiecie oszmiańskim leżących, i
w tym celu obżałowanego Święcińskiego i jego sy-
now, tudzież Sędzię Zyżemską i Kazimierza Sa-
dowskiego, pozwać do sądu Głównego 2go Depar-
tamentu Gubernii Wileńskiej, dla uzyskania taxy
i exdywizyi, i też pozwy na dniu 24 februaryi idą-
cego roku, jako niemającym osiadłości ziemney w
tej Gubernii, do drzwi sądowych przybie i przed
Aktami Grodz. Oszmiańskimi, zeznać zalecik, o
czym obżałowanych i dalszych wszystkich kre-
dytorów i pretensorów realnych pozwanych, przez
Gazetę Kuryera Litewskiego trzykrotnie zawiado-
mić postanowił. Jan Laskowicz Szamb. b. Dwor-
ru Pol.

Roku 1822 miesiąca marca 3 dnia przed
Aktami Ziemiemi Ptu Wileńskiego stawając o-
sobiście W. JP. Jan Laskowicz Szambelan b. dwor-
ru Polskiego, takowe Oświadczenie wpisane do
protokołu podał i w onym własnoręcznie podpisał.

Przyjąłem Jan Zienkowicz Wileń Ziem. Regent.

Roku 1822 marca 4 dnia: Takowe oświad-
czenie Redakcyja może przyjąć i w Kuryerze u-
mieścić. Sędzia Ziemi Wileń. Jan Pisanka.

2. Pewien Obywatel tutejszy Gubernii piar-
szych dni maja do Wiednia wyjeżdża, i w poto-
wie wrzesnia nazad się wracać będzie. Zyczy te-
dy tam, lub też i tam i nazad, do wspólnego wy-
datku towarzysza podróży znaleźć. Chcącego zaś
rozmówić się z nim w tym celu, do domu W. Wró-
blewskiego Doktora przy ulicy Św. Janskiej po-
łożonego, na pierwsze piętro, aby się udał uprasza.
Gdzie lokaj nazwiskiem Andrzej mieszkanie jego
wskaże.

U w i a d o m i e n i e.

2 Niniejszym uwiadamiam Prześwietney Pu-
bliczności o przybyciu mojem; przedsięwzięłem nie
dłuzey zabawić w tym mieście jak miesiąc jeden,
przez którego czas mam honor polecieć się z na-
stępnymi i nowo zkompletowanymi instrumenta-
mi, jako to optycznymatematyczne, meteorologiczne
i t. p. jak poszczegóło wyrażono:

1. Instrumenta optyczne. Okulary tak na-
zwane konserwy, z najlepszego szkła i najlepiey
szlifowane, podług potrzeby i przymiotów każde-
go oka, lornetki różnego gatunku, szkła do czy-
tania, lornetki teatralne pięknie ozdobione, wiel-
kie i małe teleskopy bez i z astronomicznymi oko-
wami rurkami, prespektiwy achromatyczne, mi-
kroskopy słoneczne linne, z różnemi soczewkami,
lupy dla botaników, camera obscura, szkła palące
i do rysowania, skrzynia optyczna z prospektami,
szkła do tychże skrzyń, szkła do modelow, konusy i
pryzmata; mikroskopy do probowania rękodziel-
nych towarow, słoneczne mikroskopy.

2. Instrumenta matematyczne. Delikatne sztu-
ce miernicze, cyrkle i grafioniki, dyoptry rozma-
itey wielkości, statywy z galkami ruchomemi do
stojkow mierniczych wielkie bussole, astrolabia
bez i z bussolami, ze statywem, śruba nieskoń-
czona, statywy i skrzynie, oktanse morskie, kwa-
dranse, wielkie i małe hussole do przenoszenia, wiel-
kie ogrodowe kompasy i małe kompasiki, machina
elektryczna w średniej wielkości, sextant kieszen-
kowy, Libelle zegary, wielkie słoneczne.

3 Instrumenta meteorologiczne. Higrometra,
termometra, używane tak zewnątrz okien, jak
w kąpielach i innych płynach, mające podziały na
buzspanie, mosiądzu, również i na szkłe, areome-
tra i proby, podług Rychtera i Trallissa, baro-
metra na mahoni i zвычайnym drzewie, również
i do mierzenia wysokości Termometer nocny.
Optykarz i mechanik Hellman fur Goldschmidt
z Królewca, mieszka w domu doktora Lieboschitza
na ulicy niemieckiej.

Prze da ż do mu.

3. Dom JPanów Szwembergerów, na rogu Uli-
cy Tatarskiej przeciw Klasztoru ś. Ignacego pod
N. 673 jest do sprzedania, kto by sobie życzył na-
bydź niech się zgłosi do właściciela tegoż domu,
który zostaje w Aptecz Zielona zwaney.

Jan Szwembergier.

O g ł o s z e n i e.

2. Podaje się do powszechney wiadomości
iż w skutek zalecenia JW. Grodzińskiego cy-
wilnego Gubernatora, odbywać się będą na wy-
budowanie w mieście Kolryniu karaulni licyta-
cye to jest w pierwszych dwóch terminach 24
februaryi i 4 marca w Kobryńskim Ziemi. Pow-
wiatowym Sądzie, a ostateczny 24 warca tera-
niejszego roku w Grodzińskiej skarbowey izbie.
Zyczący zatem przyjąć na siebie obowiazek wy-
budowania takowey budowli zechcą stawieć się
z odpowiednimi trzeciej części wypadający po
smiecie rubli srebrnych 701 kopiejek 67 summie
kaucyami, na pierwsze dwa termina do Kobryń-
skiego Ziemi. Sądzie, a na ostateczny do
Grodzińskiej skarbowey izby; dopelnienie wy-
budowania takowey budowli temu polaczonym bę-
dzie, który ze zmniejszeniem wypadający po
smiecie summy takowey obowiazek przyjąc na sie-
bie zgłosi się. Protokolista Tytular. Radca J.
Dobrzylewski.

L i c y t a c y a.

Towarzystwo Wileńskie Dobroczywności,
mając w sklepie ubogich zebrany znaczny zapas
towarów, częścią z domowey fabryki, częścią z
rozmaitych ofiar, w celu rychlejszego ich zpre-
żnienia, postanowilo takowe towary wyprzedac
z publiczney licytacyi. Licytacya, zaczynając od
dnia 2 marca, odbywać się będzie oprócz niedzie-
li i święta, dnia każdego, aż do wyprzedania, z
rana od godziny 9 do 12, a po południu od 3 do
6tej w sklepie domu Towarzystwa na Wileń-
skiej ulicy. Towary na licytacyą naznaczone są
następujące. Sukno w różnych gatunkach i kolo-
rach, baja w różnych kolorach, gunie, koldry
sukienne, flanella, sukno billardowe, kudzbay,
koldry wyszywane flanelowe, płótno w różnych
gatunkach, parusina, płocienko kolorowe, barchan-
dyma gładka i w paski, obrusy, serwety, płótna
szerokie malarskie, kaftaniki trykotowe bawelni-
czne, i wełniane, białe i kolorowe; pończochy ko-
lorowe; trykoty w sztuczkach, białe i kolorowe,
pantaliony trykotowe, dywany tyrolskie wielkie,
średniej wielkości i małe, szkarpetki niciane,
wełniane, kapszuchy wyszywane, różne wyszy-
wane woreczki, dewizki paciorkowe, chustki ko-
lorowe, nici, wlozczka, kapelusze, wiązki, noty
muzyczne, deszenie do wyszywania, i t. d.

Wyjeżdża za granicę.
3 Do Galicyi do miasta Lwowa Karolina z
Hintzmanow Hrabini Jaworska.

Observacye	Czas obserwacyi		Wysokość Barom.			Wys. Ther. Reau.		W i a t r y.		Odmiana w powiet.
meteorologi- czne.	dnia 6	średnia	27 cal.	8,8	lin.	+	4,41	stopni	Półn. Zachodni	Pochmurno
	dnia 7	średnia	27	—	9,2	—	+	4,	Polud. Zachodni	Pochmurno
	dnia 8	godz. 6	27	—	6,9	—	+	4,	Polud. Zachodni	Pochmurno

Wilno dnia 8 Marca 1822 Roku v. s.

O s w i a d c z e n i e.

2 Oświadczenie w imieniu WJPana Jacka Laskowskiego odstawnego poręcznika wojsk rosyjskich i kawalera, majątku Jatwiska w powiecie Wołkowyskim położonego aktualnego lennika i dziedzica czyni się w następującej treści: JW. Gasper Czyż był Marszałek Gubernski Wileński orderu kawaler w roku 1821 nowembra 24 dnia wniosł do akt Sądu Głównego Wileńskiego 2go Departamentu oświadczenie zapowiadając, że jest dziedzicem majątku Jatwiska i oprócz tego ma dotęgoż majątku sumowną pretensją przeszło 100,000 zł. pol. jakoby wynoszącą, dla większego jeszcze wrażenia takowe oświadczenie przez gazety Kuryera Litewskiego ogłosił i zapowiedział, aby powodem takiego pretensorstwa nikt nie wchodził wżadne o tenże majątek układy-gdyby przeto takowe zapowiedzenie u powszechności niesjednywało uwagi, przymuszony jest W. Laskowski wyrazić całą prawdę i okazać, że stosunki JW. Marszałka Czyża oświadczeniem zapowiedzianem; są wcale nie trafne do Jatwiska, Rzecz pewna, że JW. Gasper Czyż wziął był cessyą na Jatwisk lenny i dziedziczny od zeszłego Jozefa Czyża Strażnika Litewskiego, posiadającego dawniej lenny i dziedziczny Jatwisk, ale obok teyże cessyi zeszłemu Strażnikowi Czyżowi wydał w roku 1784 oktobra 5 od siebie dokument assekuracyny, którego gdy nieuskutecznił, summy zaręczoney nie opłacił, warunkow onego niedotrzymał, cessya wzięta stała się bezskuteczną i aktorstwo, jakie skutkiem tey cessyi figurowało, upadło, więcey jeszcze cessya żadna jako na majątek lenny, bez utwierdzenia seymowego, podług praw właściwą być nie mogła, lecz gdy pomimo to JW. Marszałek Czyż za takiemiż dokumentami do majątku Jatwiska pretensją swoją stosował, zeszła Strażnikowa Czyżowa w powtórnym zamęzcniu Woyska Laskowska w Sądzie Zadwornym asesorskim w roku 1791 februaryi 18 dnia oczewisty otrzymała dekret, którym wszelkie pretensye JW. Gaspra Czyża i drugiego pretensora Biłłopiotrowicza do Jatwiska skassowane zostały, dokumenta tychże unieczemnione, a Jatwisk imieniowi Laskowskich przyznano, na jakowym to wyroku wszystkie strony a między temi i sam JW. Gasper Czyż zaprzestali, dekret zaś zupełną wziął eżekucyą i skutkiem tym majątek Jatwisk dotąd w prawnym posiadaniu zostaje Laskowskich, o toż to takie jest aktorstwo JW. Gaspra Czyża do Jatwiska, które ogłosił przez gazety, niemoże zaś re. ulegać najmniey szey wątpliwości, bo tę prawdę formalne wskazują dokumenta i dekret oczewisty wyekzekwowany; Co zaś do drugiego szczegółu że JW. Gasper Czyż ogłosił, iż do majątku Jatwiska ma pretensją summowną przeszło 15,000 rubli srebrnych przynoszącą, na to W. Laskowski terażniejszy dziedzic Jatwiska ma honor odpowiedzieć, iż nistylko żadna należność summowna dla JW. Gaspra Czyża z tego majątku nie należy, lecz owszem do 100,000 z górą sukcesorowi zeszley Woyskiej Laskowskiej sprawiedliwej do JW. Gaspra Czyża mają pretensyi ztąd, że po śmierci zeszłego Strażnika Czyża JW. Gasper Czyż nieprawnie zająwszy pod swe władanie cały Jatwisk, z onego roczney intraty przeszło 2,000 rubli srebrnych czyniąc-go, też intraty bez żadnego należenia przez kilkanaście lat

pobierał, przytym nieprawnie zająwszy tenże Jatwisk, pozabierał razem w onym wszelkie inwentarze, bydła, stada, zboże, wszelkie remanenta, papiery wszelkie i całą ruchomość, jak do tego szczegółu są dostateczne rejestra i skargi, co wszystko z górą na 150,000 złotych wynosi. Gdy zaś przez dekret wyż nadmieniony pretensorstwo JW. Gaspra Czyża skassowane zostało, gdy dokument titulo cessyiny przez zeszłego Strażnika Czyża kondycjonalnie wydany, pokazał się być nieuskutecznonym, obok jego wydana assekuracya nieuzupełniona, summa nieopłacona, a za takowym pretensorstwem i tytułem objęty Jatwisk powrócić kazaño i powrócono, dopelnionych zaś szkod przez zabor i intruzye dla aktorow dochodzenia na JW. Gasprze Czyżu zostawiono wolność; dla tego niech JW. Gasper Czyż raczy przyjąć tę prawdę, iż takowe szkody dla sukcesorow zeszley Woyskiej Laskowskiej właściwie wynadgradzić i uspokoić jest obowiązany, i w pozyskaniu tych od tychże sukcesorow, nieuchybione są kroki prawne i ponawiają się przez ninieysze oświadczenie, a ztym gdy we względzie Jatwiska takie zachodzą okoliczności, niech przeto JW. Marszałek Czyż łaskawie pozwoleć raczy na to: że nie tylko niemoże żadney regulować do Jatwiska pretensyi, lecz jeszcze do 100,000 złotych z górą powrócić sukcesorom zeszley Woyskiej Laskowskiej sprawiedliwie powinien, byto podobnież usiłowaniem JW. Marszałka Czyża niewydać cudzych do Jatwiska regulujących się papierow, przy powyżey opisanym nieprawym zawładaniu tegoż Jatwiska zabranych, a do okazania natury lenności i dziedzictwa potrzebnych do zatrzymywania onych podobnież posługiwał JW. Czyżowi pretensy, że ma zamiar do tegoż Jatwiska stosowa pretensy, ależ przecie Zwierzchność Rządowa potrafiła wyperswadować to, że cudzey własności zatrzymywać niewolno, a utytułowane lecz nieusprawiedliwione pretensorstwo, żadnego nienadaje prawa, tego podobnież waloru jest zapowiedziane pretensorstwo JW. Czyża do Jatwiska, już to co do dziedzictwa, już to co do należności summownych, na które odpowiedział W. Laskowski gruntownie, bo tak jak oczewiste wskazują dekreta i jak rzecz cała ma się w istocie okazuje, że zapowiedziane przez JW. Czyża pretensye do Jatwiska są nietrafne i niewłaściwe, owszem gdy z powyższego wyjaśnienia ta jest niechybna prawda, że przeszło do 100,000 złotych polskich sukcesorow zeszley Woyskiej Laskowskiej wynadgradzić jest obowiązany i dotąd do żadney satysfakcyi niezbliża się, a takowa należność ze wszelkich dóbr Woronney, Trokienik i dalszych należy się, o co do Ziemstwa Wileńskiego rzecz Dekretem Sądu Głównego Wileńskiego odesłana, dla tego, ażeby ktokolwiek ustronny o wyrażone dobra żadnych nieśmiał czynić układow, bez zapewnienia na ten obiekt odpowiedzialney summy i niewiadomością nieskładał się, ninieysze dla publicznego ogłoszenia aktami stwierdzone oświadczenie, do powszechney wiadomości w gazecie Kuryera Litew. w celu trzykrotnego ogłoszenia W. Laskowski smieścić postanowił. Datt r. 1822 februaryi 20 dnia.

Ferdynand Röszczyk Regent Ziem Kobryński z mocy plenipotencyi.

Roku 1822 miesiąca marca 1 dnia na sądzie Głównym Litewsko Wileńskim 2go Departamentu stawając obecnie adwokat tegoż Sądu Marcin Pluszczewski oświadczenie takowe do akt podał. Szymon Zawisza Prezydent i kawaler. Wincenty Rogalski Sowiecnik i kawaler, Maryan Reut Assesor Sądu Gł. 2go Departamentu. Stanisław Paszkiewicz Assesor Sądu Gł. Sekretarz Dobrzański. Wolno drukować Assesor Reut.

3. W magazynie Józefa Kopschu znajduje się świeżo sprowadzona musztarda francuzka, angielskie pikle, tudzież Sardele, Oliwki, Kapary, jakoteż Ocet francuzki à la Ravigotte i aux fines herbes butelka po zł. 10, a Ocet winny bez przyprawy, garniec po zł. 16.

3. W roku przeszłym 1821 w miesiącu nowembrze za numerami 153, 154 i 145 trzykrotne wyszły awizacje zawiadamiające iż na połowę folwarku Zabeliszek w powiecie Wileń w parafii Worniańskiej sytuowanego, ustanowionym został konkurs z tą przydarzoną omyłką, że pomienionego folwarku pod taxę oświadczonego połowa, nie do Jerzego, lecz do Wawrzyńca Rynkiewicza aktorstwa przynależy; ztym iżby wszyscy kredytorowie i pretensorowie, a także debitorowie JPana Wawrzyńca Rynkiewicza do jednoczasowej w Sądzie Ziemskim Wileń, nastąpić mającej rozprawy stawali, niniejsza powtorna trzykrotna do gazet Kuryera Lit. podaje się awizacja.

Oświadczenie.

3. Roku 1822 miesiąca stycznia 31 dnia Oświadczenie imieniem Józefa Radzkiewicza Deputata Szlacheckiego Komisji Kwaterniczej Miasta Grodna i Michała Radzkiewicza wspólnie z zażaleniem czyni się z okoliczności następujących: wieloletnie doświadczenia, a prawie częste zdarzenia i przykłady udowodniają tę prawdę, że osoby należące do jednego rodu i składające jedną rodzinę, czy to przypadkiem zmiany losu, czyli też ze składu interesów opuszczają miejsce swej rodziny, i wydalwszy się z siedziska swego, ciągle odbierają pobyt swój w miejscach oddalonych, gdzie częstokroć bywa nawet, że przez swe oddalenie się przepomina albo zapomnianym bywa od swej rodziny, w tym porządku i w takiej kolei znajdował się zeszyły WłP. Maciej Radzkiewicz pierwszego brat rodzony, a drugiego stryż żalującego delatora, który od młodości swej wydalwszy się z siedziska swego zamieszkał w Gubernii Mohilewskiej w Powiecie Czausowskim i w tych stronach ciągle pracując obowiązki publiczne spełniając, pracą, staraniem własnym dorobił się majątku którego, składał się z ruchomości, mobilow, sprzętow, summ, tak w gotowiznie jako i na długach mianych złota i srebra, a po kilkożyciuletnim życiu będąc niezonatym i nie zostawiając żadnego potomstwa, dług smiercielnosci w r. 1818 wyplacił, ten więc zeszyły W. Maciej Radzkiewicz, jak był należącym do rodziny i rodu i rodu żalującego delatora, tak pozostały po nim wszelki majątek w porządku prawa, a drogą naturalnej sukcesji przynależałby i przynależał do żalującego delat., lecz chęć zdarzająca się w ludziach obcych osiągnięcia sukcesyw po takich osobach, którzy przy sobie nie mają rodziny i którzy są oddaleni od niej, jak często przytrafiać się zwykło, z pokrzywdzeniem prawnych i naturalnych successorow, tak ten kolei widząc się być dopiero oddany żalujący delat., albowiem dochodzi do wiadomości, że zeszyły Maciej Radzkiewicz, jakby zrobił dyrozycją testamentową, a w niej zapisawszy wszelki majątek powodem niejako weś przyjaźni, mimo najbliższych będących swych krewnych, JW. Józefowi Buczyńskiemu Radcy Dworu i Podkomorzemu i inne mniey znaczne poczyniaszy zapisy i dary, dla nadania ważności temu piśmie; nigubliżył tenże Radca Dworu Buczyński

wnieść do Akt powiatowych Czausowskich, o czym żalujący nabierając wiadomości, chociaż zawczasie, jeszcze przez pośrednictwo Sądu Ziem. Płt. Czausowskiego, a w dalszej kolei przez Ministrow sprawiedliwości, zaciągali wyjaśnienia, o pozostałym majątku po zeszyłym Macieju Radzkiewiczu, wszakże dopiero cokolwiek poinformowani będą, iż mimo naturalność i pokrewieństwo są usunięci od osiągnięcia majątku i że ten pozostały majątek niewiadomo z jakich powodow przeszedł w ręce, przymuszeni zostają w tem ze swej strony uczynić niniejsze oświadczenie, a zażalając krok uczyniony co do aktykowanego tytułu testamentu, że w porządku przez prawo przepisany, nieważność jego dowodząc przedsięwiorą i do osiągnięcia majątku pozostałego po zeszyłym Radzkiewiczu jako krewnym przynależą. Te oświadczenie w akta publiczne temczasow zapisują, a nawet dla zawiadomienia denataryuszow i osiągnających majątek nieprawie po tymże zeszyłym W. Macieju Radzkiewiczu przez Gazety Kuryera Litewskiego ogłaszają. Józef Radzkiewicz.

Roku 1822 miesiąca styczni 31 dnia. Takowe oświadczenie jest co do słowa w Protokół Portoczny Sądu Ziemskiego Powiatu Grodzieńskiego przyjęta i wpisane świadczą Michał Bartoszewicz Ziemiński Grodzieński v. Regent.

Roku 1822 february 27 dnia. Takowe oświadczenie Redakcyja może umieścić do Gazety Kuryera Litewskiego. Sędzia Ziem. Wileń. Jan Pisanka.

Cena produktów na rynkach wileńskich.		Dni Targowe			
		Marzec		Piątek dnia 3	
Niepołożone liczby znaczą, że tych produktów nie było.		srebr.		assygnat.	
		ruble	kop.	ruble	kop.
Bezka litewska miarą garcy litewskich 144.	Zyta suchego	13	—	52	—
	— surowego	11	—	44	—
	Pszenciy ozimey	17	—	68	—
	— jarey	—	—	—	—
	Jęczmienia	7	50	32	—
	Owsa	4	50	18	—
	Gryki	—	—	—	—
	Grochu	—	—	—	—
	Bobu	—	—	—	—
	Siemienia lnianego	8	—	32	—
Pud Rossyjski.	— — konopnego	7	—	28	—
	Krup jęczmiennych	13	5	52	20
	— owsianych	18	50	74	—
	— gryczanych	37	98	161	92
	Łoju wołowego surowego	2	25	9	—
	— — topionego	4	50	18	—
	Miodu przasn. z woskiem	3	55	14	20
	Wosku topionego niebielon.	21	25	85	—
	Swiec woskowych białych	25	—	100	—
	— — — — — żółtych	21	25	85	—
— — — — — tu robionych	4	80	19	20	
Włókna towarnego lnu	—	—	—	—	
— — — — — pieńki	—	—	—	60	
Siana murożnego	—	15	—	40	
— błotnego	—	10	—	18	
Faska masła 6 garcowa	4	50	—	—	
Soli kuchen bez. gar. lit. 48	8	—	32	—	
Piwa krajow. bez. 40 garo.	3	30	15	20	
— dubeltowego	6	60	26	40	
Płastwa po parze indyków	1	80	7	20	
— — — — — kur	—	—	2	—	
— — — — — gęsi	—	80	2	40	
— — — — — kaczek	—	60	2	6	
Chleba razowego funt 1	—	1½	—	16	
— — — — — pyłowego przedn.	—	4	—	14	
Miesa funt 1	—	3½	—	56	
Wódki garniec 1	—	64	2	—	

Od 26 lutego roku 5 marca